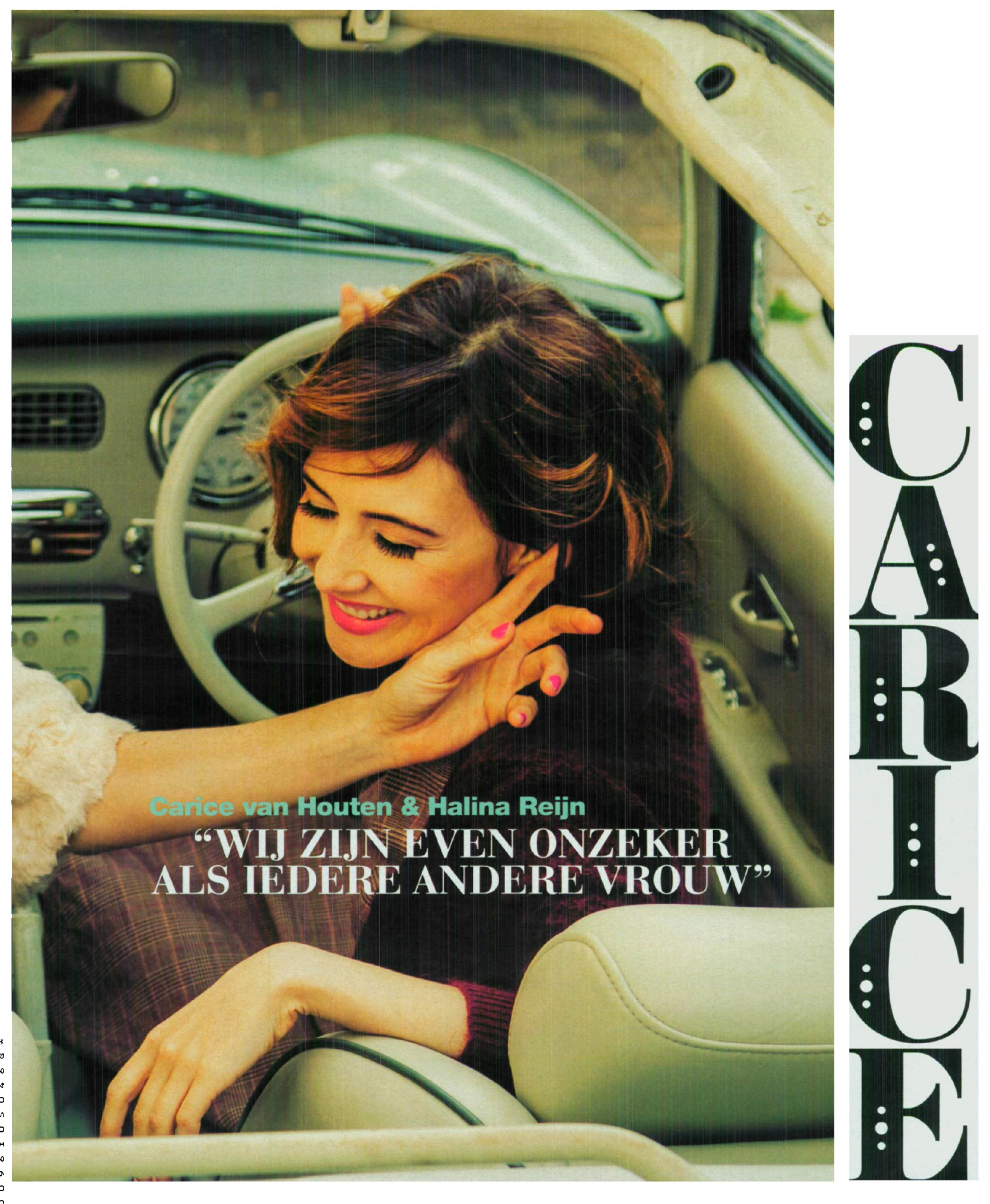


HALLOWEEN



Nééhéeé, ze wonen niet in een kast van een huis, hebben geen bakken met geld en ze zijn al helemaal niet alleen maar bezig met kleding en feestjes. Actrices Carice van Houten (37) en Halina Reijn (38) zijn beste vriendinnen en schreven samen het boek *Antiglamour* dat binnenkort uitkomt.

Interview: ELS QUAEGEBEUR. Fotografie: JANEY VAN IERLAND



Carice van Houten & Halina Reijn

**“WIJ ZIJN EVEN ONZEKER
ALS IEDERE ANDERE VROUW”**

**C
A
R
I
C
E**



Halina
“MISSCHIEN MOET
IK GEWOON EEN KIND
KRIJGEN OM BETER
MOEDERROLLEN TE
KUNNEN SPELEN”

Carice
“IK VIND DE
BESLISSING OVER
KINDEREN EEN
WORSTELING”

Een fotoshoot heeft doorgaans weinig met glamour te maken. Om op de foto allure uit te stralen, wordt er vooral hard gewerkt. Eindeloos jurken passen, poses proberen, rollers inzetten en uitdraaien. Af en toe schuift de ster een rijstwafel of een handje druiven naar binnen. Voor praten is weinig tijd. Daarom is de locatie voor dit interview de auto van de moderedacteur van Libelle, op weg naar Amsterdam vanuit Den Haag. Daar vond de fotoshoot plaats met actrices Carice van Houten en Halina Reijn, in het kader van hun boek *Antiglamour*; een stijlgids/vriendinnenboek/minibiografie. Je zou ook kunnen zeggen: een koffietafelboek voor vrouwen die geïnteresseerd zijn in de levens en overpeinzingen van Carice en Halina. Het bevat anekdotes uit hun jeugd en meer recente vleden; ervaringen op het gebied van sex, mode, rouwen, reizen, lijstjes met cafés en restaurants waar ze graag anti-glamour zitten te zijn, handgeschreven vragen aan elkaar, getekende zelfportretten en veel foto's.

Het is vanuit de Haagse binnenstad even puzzelen om de snelweg te vinden. Halina en Carice, nog dik in de poeder en de haarlak, zoeken vanaf de achterbank op hun iPhone naar richtingaanwijzingen. Althans, Carice doet iets met de routeplanner en Halina met de nieuwste clip van Rihanna: *Money on my mind*. "Je moet even kijken. Ze zit in een stringetje keihard met haar billen te schudden. Misschien is dit wel een nieuwe vorm van feminisme, deze agressieve seksualiteit." Halina is net terug uit Sint Petersburg waar ze de voorstelling *De Russen!* speelde met Toneelgroep Amsterdam. Na afloop van de voorstelling las zij een verklaring voor waarmee het gezelschap aandacht vroeg voor de rechten van journalisten en homoseksuelen. Het zorgde voor veel opschudding, vooral in Nederland. Halina is door alle praatprogramma's gevraagd om erover te komen vertellen, zegt ze: "Maar ik

ga gewoon lekker naar mijn eigen *Wereld draait door-tje*."

Goed, met enige hulp van een Haagse dame die haar hond uitlaat, komt de ring Den Haag in zicht. We kunnen beginnen.

Was dit boek een eigen idee?

C: "Hoe ging dat ook alweer eigenlijk?"

H: "De uitgeverij benaderde ons met de vraag of we iets wilden schrijven. Zo'n verzoek krijgen we vaker, maar het kwam er niet eerder van. Dit keer hadden we tijd en zin om iets te maken waarin we het konden hebben over dingen waarmee we zelf worstelen. Op een grappige manier. We ambiëren niet samen een roman te schrijven of zo, het is een humorboek."

C: "Het kan ook heel goed op de wc. Met alle respect."

Welk nunt willen jullie maken?

C: "We willen niemand iets opdringen, maar het leek ons goed een realistisch beeld neer te zetten van hoe wij leven. Veel mensen denken dat wij in een gouden torentje zitten, ijdel rondzwemmend in een bak met geld en alleen maar bezig zijn met kleding en feestjes. Zonder problemen, zorgen of complexen."

Ik vermoed dat, op een paar tienjarige meisjes na, niemand dat denkt.

H: "Nou ja, we zijn ook niet gaan schrijven om een particulier pamfletje te maken met de boodschap 'Kijk ons eens gewoon en sympathiek zijn'. Het is een boek waarin we vieren dat we vrouwen zijn door een aantal herkenbare thema's aan te snijden, onder meer over liefde en uiterlijk. Hopelijk is dat voor andere vrouwen leuk, troostrijk en inspirerend. Ik vind het zelf altijd fijn om interviews met bewonderenswaardige actrices als Cate Blanchett te lezen waarin zij vertelt hoe ze met

bepaalde issues omgaat. Ons boek zou een vergelijkbare uitwerking kunnen hebben. Ook omdat wij een goede chemie hebben, zowel in het echt..."

C: "Als in bed."

H: "Als in bed, tuurlijk, als in ons werk. Volgens mij vinden vrouwen het leuk om te lezen wat de achterkant is van de kermisattracties die om ons heen hangen."

Ik lees het vooral als aan een ode aan jullie vriendschap.

H: "Dat is het óók. De media zijn geobsedeerd door onze vriendschap. Dit boek bood ons de kans een inkijk te geven op onze voorwaarden. Wij zijn wekelijks het slachtoffer van een miljoen nu.nl/achterklapberichten. Het is prettig verhalen de wereld in te helpen die je zelf regisseert."

Hoe beïnvloedt de macht van de online media jullie stijl?

C: "Het is een dubbelzinnige haat-liefdeverhouding. Ik ben zelf heel actief op Twitter, maar tegelijk vind ik het vervelend dat Jan en alleman me kan fotograferen en het resultaat binnen drie seconden op Facebook gooit. Daardoor ben ik bewuster geworden van mijn stijl: hoe mijn haar zit, welke jas ik draag."

H: "Het gevaar is dat je geobsedeerd raakt. We zijn paranoia over foto's omdat we ons zo kwetsbaar voelen in beeldvorming. Toen ik net van de toneelschool kwam, had ik af en toe een fotosessie voor een krant. Nu weet ik dat als iemand op straat een slechte foto van me maakt, die nog duizend keer opduikt. Dat is een rotgevoel waar je niet boven kunt staan. Wij zijn even onzeker als iedere andere vrouw."

Jullie zouden wat meer op de achtergrond kunnen blijven. Door terughoudend te twitteren en spaarzaam te zijn met televisieoptredens.

H: "Nee, want onze missie is publiek te krijgen voor de toneelstukken en films waarin we spelen. Alleen al om die reden vind ik het gelegitimeerd om te twitteren, ook over dingen die niets met toneel te maken hebben. In



CARICE

“Het is geen lolletje om als actrice je ziel steeds binnenste-buiten te keren”

mijn theaterwereld, die het echt lastig heeft, is zendingsdrang nodig om de zalen vol te krijgen. Liefst ook met jongere generaties. Iedere Hollander die beweert dat ik alleen uit jideltuiterij naar DWDD ga, moet zijn mond houden. Van dat soort kritiek word ik echt agressief.”

C: “And you don’t want to be there when that happens.”

H: “Natuurlijk is ijdelheid een aspect van bekend zijn. Maar het is tevens een bijkomstigheid. Je hebt het als acteur ook niet helemaal in de hand. Sommige acteurs spelen hun hele leven waanzinnige rollen en worden drie keer geïnterviewd. Anderen worden op de voorgrond gekwakt en moeten zich daar staande houden. Tjitske Reidinga trekt volle zalen omdat ze bekend is van tv. Niemand kent Chris Nietvelt terwijl zij misschien wel de beste actrice is van Nederland. Zij speelt mij zo van het toneel.”

C: “Nou...”

H: “Nee, echt waar hoor, schat.”

Uit het boek blijkt dat jullie elkaar veel gunnen in termen van succes. Daar ontbreekt het nog wel eens aan bij vrouwen onderling.

H: “Ja, dat klopt. En het is niet gespeeld bij ons. Toen ik laatst de Theo d’Or (de belangrijkste Nederlandse toneelprijs, EQ) kreeg, was Carice zenuwachtiger dan ik. Natuurlijk zijn wij ook wel eens jaloers op elkaar. Daar heeft iedere vrouw last van als haar vriendin een te gek jurkje koopt dat ze zelf ook zou willen hebben. Wij spreken zoiets uit en dan is het over.”

Het is misschien makkelijker elkaar iets te gunnen als het je allebei voor de wind gaat.

C: “Ongetwijfeld. Als een van ons ontevreden was over haar carrière, was er een andere dynamiek. Ik weet niet of we dan zulke goede vriendinnen waren gebleven.”

Over jaloezie gesproken. In het boek schrijf jij, Carice: ‘In Alles is familie speel ik een zwangere vrouw en kijk ik naar een echo van de baby. Toen ik

dat later terugzag in de bioscoop, was ik jaloers op het beeld van mezelf.”

C: “Dat is best wel weird, ja.”

H: “Scherpe analyse.”

Jaloers op je eigen rol. Dat is toch een tandje complexer dan een keer tandenknarsend kijken naar een nieuwe jurk van een vriendin.

H: “Het zou je ook kunnen inspireren. *Life imitates art*: door zo’n rol voelen dat je een kind wilt.”

C: “Nou, het was vooral behoorlijk lekker om die prothesebuik na een paar uur af te kunnen doen.”

H: “Wij zitten nu in de helft van ons leven waarin we eigenlijk altijd iemand spelen die kinderen heeft. Naarmate ik ouder word, vraag ik me vaker af of ik het eigenlijk wel kan, me inleven in de wereld van een moeder. Misschien moet ik gewoon een kind krijgen in dienst van de kunst, denk ik wel eens, als research.”

C: “Ik ook, ja.”

Dit onderwerp komt wel eens langs tussen jullie?

C: “Gaaf het er wel eens niet over, kun je beter vragen.”

H: “Mijn therapeut zegt: bij twijfel niet doen. Haar punt is dat het niet erg is als je geen kinderen wilt. Toch is het niet makkelijk daarin je eigen weg te volgen. Een bewust kinderloze vrouw is nog steeds een taboe. Ik merk wel of het uiteindelijk op mijn pad komt of niet. En misschien ga ik er ooit doelbewust achterna omdat ik ineens voel dat ik het zo graag wil. Zover ben ik nog niet.”

C: “En dan moet het je ook nog gegeven zijn. Ik vind de beslissing over kinderen een worsteling. Dat verbindt Halina en mij ook, denk ik. We kunnen dezelfde pijn en onzekerheid voelen.”

H: “Het delen van dagelijkse beslommeringen brengt structuur in onze levens, die voor de rest vrij variabel en onrustig zijn. In onze carrières gebeuren wilde dingen, in de liefde is het niet altijd harmonieus. Onze vriendschap is onvoorwaardelijk, veilig en vrij van oordelen. Wij raken elkaar nooit kwijt, ook als we een tijdje weinig contact hebben.”

C: “Ik mis je dan wel maar ik begrijp het altijd. Ik kan zelf ook verdwenen zijn.”

H: “Wij zijn allebei niet zo betrouwbaar. Ik neem bijvoorbeeld nooit mijn telefoon op. Dat zwerfkatterige, daarin lijken we op elkaar. Weet je waarin wij ook heel goed zijn samen? In nietsdoen.”

C: “Ja. Als geen ander kunnen wij dom oppervlakkig leven. Op vakantie zijn wij niet bepaald cultuursnuivers. We accepteren en versterken elkaars luiheid en apathie. Zonder etiketten of moraal.”

H: “Wij hebben totaal geen moraal. Dat verbindt ons.”

C: “Geen regels, geen principes.”

H: “Nooit bezig zijn met hoe het hoort. Anders kom je nooit bij originaliteit.”

Hoe het hoort en een moraal kompas hebben, zijn twee verschillende dingen.

C: “Tuurlijk. Maar wij hebben gewoon nooit geleerd hoe het hoort. We kozen allebei van jongs af aan ons eigen pad. Dat heeft oude verschrompelde olifanten van ons gemaakt en tegelijk zijn we klein en kwetsbaar gebleven: Alices in Wonderland. Alleen, zij hier is meer bij de pinken.”

H: “Nou, jij zit ook boven op heel veel zaken.”

C: “Jij weet beter hoe het zit met financiën. Daarin moet ze mij bij de les houden.”

H: “Nee man. Ik heb al weken mijn bankrekening niet gecheckt. Jij bent ook een praktisch figuur. Als we op vakantie gaan, regelt ze alles. Tickets, hotel, autoverhuur. Als we een instantie of zo moeten bellen, doet zij het altijd. Ik bel niet. Daar raak ik standaard van in paniek. Dat bedoel ik eigenlijk al steeds te zeggen: natuurlijk ben ik een *leading lady* op toneel, maar terwijl ik dat doe, wil ik eigenlijk het liefst dood. Dat begrijpt bijna niemand.”

Zoals Petra Laseur ooit zei: ‘Als je op het toneel staat, denk je: wat doe ik hier? Het is verschrikkelijk. Ik wil wandelen in een bos. Loop je in dat bos vraag je je constant af: waarom plukt niemand mij?’

C: “De onhandigheid van het leven. Heel vermoeiend.”

H: “Toch zit het anders bij ons, bij mij.▷

Carice
"ALS GEEN ANDER
KUNNEN WIJ DOM
OPPERVLAKKIG
LEVEN"

Halina
"JA. WEET JE
WAARIN WIJ OOK
HEEL GOED
ZIJN SAMEN?
IN NIETSDOEN"



Ook in hun boek
staan illustraties
van Halina.



Ik ben vooral geneigd het echt niet te willen. Dat is verschillend per acteur, hoor. De mensen in mijn gezelschap leven voor het vak. Ik heb dat echt niet. Ik denk alleen maar: Ik wil niet, ik wil naar huis. Die weigering om te werken, zie ik bij jou ook, Carice."

En vervolgens zo veel rollen per jaar op je nemen.

H: "Dat is een plicht aan ons talent. Een gevoel dat zich niet laat sturen of controleren. Een complexe haat-liefde-situatie. Acteren is zo heftig, zo transparant dat je het eigenlijk verafschuwt. Natuurlijk, als je bezig bent, zijn er momenten dat je vliegt en het geweldig vindt. Maar 'de geur van de Bühne' waar acteurs lyrisch over kunnen zijn, doet mij niets. Ik hoop eigenlijk altijd dat het theater in de fik vliegt. Ik moet donderdag naar Frankrijk voor een monoloog. Ik ga nog liever dood. Bah."

Terwijl je grote noodzaak voelt om mensen in het theater te krijgen.

H: "Ja! Omdat ik het zelf ongelooflijk magisch vind om naar te kijken. Het is heerlijk om publiek te zijn, maar acteren is het meest gênante beroep op aarde."

Als je nooit meer een rol aangeboden kreeg, zou je dan niet snel terugkomen op die afschuw?

H: "Nee. Geef me twee miljoen en ik speel nooit meer. Spelen is alsof de huid van je lichaam wordt gestroopt. Het is zo naar. Meeslepend, maar naar."

Voel jij dat ook zo, Carice?

C: "Halina verwoordt het extreem maar ja, ik ken die weigering inderdaad ook. Het wordt soms uitgelegd als luiheid. Dat is het niet. Het is de transparantie die me opbreekt. Je gebruikt jezelf totaal."

Leren jullie dit niet beter te doseren met ouder worden?

H: "Nee, juist niet. Dat komt ook door de constellatie. Wij zijn uitvoerders, marionet van andermans ideeën. Hoe ouder ik word, hoe slechter ik daar tegen kan. 'Kleed je aan', 'Kleed je uit', 'Ga op je rug liggen'. Steeds vaker denk ik: Doe het lekker zelf. Ik ben geen circusbeer aan een ketting."

CARICE

"Ik denk dat onze
vriendschap een tikje
bedreigend is voor
sommige mannen"

C: "Elke eerste draaidag wil ik alleen maar in het kantoor de callsheets maken. Dat kan ik, dat is overzichtelijk. Het is geen lolletje je ziel steeds binnenstebuiten te keren. En als je een keer een avond wilt dóór wilt huilen om je eigen ellende, dan kan dat niet omdat je de volgende dag niet met dikke ogen mag verschijnen. Zo houd je je eigen leven *on hold*. Dat houd je niet eindeloos vol."

H: "Ik wil gewoon bibliothecaresse worden of zo."

Wat let je?

C: "We hebben talent meegekregen. En we hebben natuurlijk ook een zucht naar bevestiging. Die is niet te stoppen, hoeveel Theo d'Ors of Gouden Kalveren we ook hebben staan. Maar goed, we klagen hier al jaren over en we doen er niets aan."

Waar gaat dit heen?

H: "Down hill baby."

C: "Op de achtergrond zelf dingen maken."

H: "Ja. Meer macht. Eigen projecten initiëren."

C: "Of dat nou een film is, een cd of een baby."

H: "We willen het Pussy Productions noemen. Uitstekende bedrijfsnaam toch? Pussy Productions, goedemorgen, met Carice. Classic."

We zijn aangekomen bij een cafeetje aan de Prinsengracht. Het tweetal bestelt een roerei met truffel en slikt wat groene algenpillen weg. Carice: "Superfood. Mijn weerstand is beneden peil." Halina en Carice wonen hier allebei om de hoek. Ze hebben ook dezelfde health coach, personal trainer, huisarts, therapeut, agent, boekhouder.

C: "En gynaecoloog."

H: "Het is voor het eerst dat ik me dat realiseer. Wat heftig"

Hoe moet hier ooit een serieuze liefdesrelatie tussen komen?

C: "Tja."

Halina giert het uit. "Weet je nog dat je een keer tegen me zei dat we misschien een beetje afstand moesten houden?"

C: "Ik denk dat onze symbiose een tikje bedreigend is voor sommige

mannen. Maar er zitten ook types bij die het hartstikke leuk vinden."

Zoals je nieuwe vriend Kees van Nieuwkerk?

Carice glimlacht vaagjes en schuift de truffeleieren wat heen en weer:

"Kees snapt ons wel. Het is leuk. Kees is heel leuk."

H: "Ik weet nog dat ik een keer een nieuwe vriend had. Carice kwam langs en ging als een kat boven op me liggen. Later kreeg ik daar een enorm conflict over met de bewuste man, waarbij ik oprecht dacht: wat is er nou? Ze is een kat, ze doet niks."

C: "Die kat doe ik niet meer, hoor. Ik heb daar een duidelijke keuze in gemaakt. De kat is dood."

H: "Hè, wat ongezellig. Ik houd zielsveel van die kat."

We breken op. De twee antiglamour-katten slenteren ieder een kant op, ogen op hun iPhone gericht. Even twitteren natuurlijk. □

HET STIJLBOEK VAN CARICE EN HALINA

Vanaf 12 november ligt het stijlboek Antiglamour van de vriendinnen in de winkel. In dit boek vol foto's en collages delen zij hun visie over mode, spiritualiteit, liefde en mislukte relaties en vertellen ze over hun hechte vriendschap.

Winnen?

Ga naar www.libelle.nl/antiglamour en maak kans op één van de tien exemplaren.



